

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОЕЛЕКТРОТЕХНИКА
"ХРИСТО СМИРНЕНСКИ"-гр. КНЕЖА
гр.Кнежа, обл.Плевен, ул."М.Боев" № 5, тел./факс 09132 / 7230, e-mail: pgm_kn@mail.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
Директор:
Николай Бачийски

П РА В И Л Н И К
за
осигуряване на здравословни и безопасни условия
на възпитание, обучение и труд при
Професионална гимназия по механоелектротехника
„Христо Смирненски” гр. Кнежа
2017/2018 учебна година

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

Чл.1 С този правилник се определят изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.

Чл.2 Правилникът се утвърждава от директора на училището.

Чл.3 Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, учебно-технически средства, материали и вещества, при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в република България.

РАЗДЕЛ I

Област и ред на прилагане

Чл.4 Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и не педагогическия персонал в Професионална гимназия по механоелектротехника гр.Кнежа, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, учебните работилници, производствените участъци, площадки, терени и др.

Чл.5 За осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на възпитанието, учебната, производствената, извънкласната и извънучилищната дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.

Чл.6 Отговорност за изпълнението на правилника носи училищното ръководство.

Чл.7 Ръководството е длъжно да сключи договор за условията, при които ще се провежда учебната и производствена практика извън училище.

РАЗДЕЛ II

Права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учащите за осигуряване и спазване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд Училищно ръководство

Чл.8 Училищното ръководство е длъжно:

- да осигурява работа на учениците с напълно обезопасени машини и съоръжения;
- да изисква повишен надзор от страна на учителите при провеждане на учебната и производствената практики в работилниците и лабораториите;
- да осигурява редовно и качествено провеждане на инструктажа за безопасността на труда преди започване на учебната и производствена практика, преди провеждането на демонстрации в часовете по професионална подготовка и преди започване на работа в компютърния кабинет;
- да не допуска провеждането на учебна и производствена практика с ученици извън предвиденото в седмичното разписание време;

Педагогически персонал

Чл.9 В началото на всяка учебна година класните ръководители и учителите запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в кабинетите.

Чл.10 При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им по време на мероприятиято.

Чл.11 Списъците на учениците от групите, заминаващи на поход, екскурзия и т.н. се предават на директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутния лист.

Чл.12 Екскурзии се провеждат само с гарантирана от превозвача изправност на моторните превозни средства.

Чл.13 Преди провеждане на спортни състезания участниците задължително преминават през медицински преглед и се застраховат.

Чл.14 При провеждане на учебната и производствена практика в предприятие учениците задължително се придружават от учител.

Чл.15 Задължително в часа на класа класните ръководители разглеждат теми за безопасността на движението.

Чл.16 След приключване на учебните занятия всеки учител задължително

проверява за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.

Чл.17 Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите, стълбищата и поведението им в класните стаи по време на междучасията.

Чл.18 Класните ръководители организират застраховането на учениците от паралелката.

Чл.19 Учителите по учебна и производствена практика са длъжни:

- да извършват необходимите инструктажи и ги отразяват в съответните тетрадки;
- да не допускат на работа ученици, които са без работно облекло и без да ползват ЛПС.

Непедагогически персонал

Чл.20 Да спазват установената трудова, технически и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.

Чл.21 Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват по време на работа алкохол или друго упойващо вещество.

Чл.22 Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.

Чл.23 Да се грижат за собствената си безопасност и за безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършената от тях работа или дейност.

Чл.24 Да поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното си място.

Чл.25 Да не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.

Чл.26 Да не работят с машини, които не познават.

Чл.27 Имат право да откажат изпълнението или да преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомят за това прекия си ръководител.

Чл.28 Имат право да откажат изпълнението на дадена работа за която не са инструктирани или нямат необходимата правоспособност.

Чл.29 Задължително да се явяват на периодичен медицински преглед, когато за това им е съобщено.

Чл.30 Чистачките задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, бюра, первази и други повърхности.

Чл.31 Преди началото на учебните занятия кабинетите задължително се проветряват от

чистачките.

Чл.32 Кабинетите се проветряват и през всяко междучасие, като за това следи учителя преподаващ в съответния кабинет.

Чл.33 Кабинетите задължително се почистват и проветряват след приключване на учебните занятия за деня.

Чл.34 Коридорите и тоалетните се почистват след приключване на голямото междучасие и след часовете.

Чл.35 Преди началото на учебните занятия по време на отоплителния сезон огнярят всяка сутрин проверява състоянието на радиаторите и при констатиране на нередности незабавно уведомява училищното ръководство.

Чл.36 В края на учебните занятия техникът проверява състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването им, като своевременно уведомява домакина и училищното ръководство.

Чл.37 Чистачките измиват прозорците всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне при използването на изправни стълби или маси.

Чл.38 Качването и слизането при почистването на прозорците и подмяната на осветителните тела става изключително внимателно при спазване на правилата за безопасност.

Чл.39 Белите дъски се ремонтират при необходимост.

Чл.40 Училищния двор се почиства след приключване на учебните занятия.

Чл.41 Пердета, завеси, покривки, пътеки и килими се перат всяка ваканция.

Чл.42 Стаите с ламиниран паркет и стаите с балатум се почистват ежедневно, като чистачките спазват правилата за работа с опасни химикали.

Чл.43 При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно-технически средства, съоръжения, машини, печки и др. те задължително се изключват от електрическата мрежа.

Чл.44 Ремонт на електрически табла се извършва само след централно изключване на електрическата мрежа.

Чл.45 След приключване на учебните занятия чистачките задължително проверяват за забравени включени ел.уреди и отворени прозорци.

Чл.46 Обслужващия персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло.

Чл.47 При пожар, земетресение, авария или друго природно бедствие домакина обезпечава отварянето на вратите и изходите за евакуация на учениците.

Чл.48 За училищни нужди се закупуват или приемат като дарения само уреди, съоръжения, пособия, учебно-технически средства и други, отговарящи на БДС.

Чл.49 Лесно запалими материали се съхраняват от домакина на строго определени за целта места, безопасни за здравето и живота на учениците и персонала.

Чл.50 Забранено е запалването на отпадъци и сухи листа в училищния двор или в близост до него.

Чл.51 При зимни условия стриктно се спазва планът за работа при зимни условия.

Ученици

Чл.52 При предвижване от дома до училище и обратно всеки ученик е длъжен да спазва правилата за движение по пътищата.

Чл.53 Придвижването по коридорите и стълбищата да става само от дясно по посока на движението.

Чл.54 Забранява се на учениците да тичат, скачат или се боричкат в кабинетите и коридорите.

Чл.55 Пет минути преди започването на часа учениците заемат работните си места.

Чл.56 Категорично се забранява на учениците качването по парапетите, первазите на прозорците, както и катеренето по спортни съоръжения без разрешението на преподавателя по физическо възпитание и спорт.

Чл.57 Организирането и провеждането на спортни състезания става само в присъствието на учител.

Чл.58 Забранява се на учениците да консумират закуски по коридорите и кабинетите.

Чл.59 По време на екскурзии или извънучилищни мероприятия учениците стриктно спазват указанията на придружаващия ги учител.

Чл.60 Забранява се на учениците да пипат учебно-технически средства и пособия в отсъствието на учител.

Чл.61 Категорично се забранява на учениците да пипат здрави или счупени контакти и електрически ключове. При откриване на повреди са длъжни незабавно да информират учителя.

Конкретните права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учениците за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд са включени в раздел ПРИЛОЖЕНИЯ както следва:

1. на лицето заемащо длъжността директор;
2. на лицето заемащо длъжността помощник директор по учебно производствената дейност;
3. на лицето заемащо длъжността учител при обучение в кабинет;
4. на лицето заемащо длъжността учител по време на учебна, лабораторна и производствена практика;
5. на лицето заемащо длъжността учител при обучение в компютърен кабинет;
6. на лицето заемащо длъжността учител по физическо възпитание и спорт;
7. на лицето заемащо длъжността завеждащ административна служба;
8. на учениците по време на опити и демонстрации в кабинет;
9. на учениците по време на учебна, лабораторна и производствена практика;

ГЛАВА ВТОРА

Условия, изисквания и правила за безопасно и здравословно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност

Общи положения

Чл.62 Работникът и служителят е длъжен да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил.

Чл.63 Правилата за здравословни и безопасни условия на труд за специфични дейности, както и за отделни машини, съоръжения и работни места, се разработват и утвърждават от директора. Те не могат да противоречат на нормативните изисквания и се обявяват на подходящи места.

Чл.64 Лицата без необходими знания и умения предвидени в правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, не се допускат на работа.

Чл.65 При нарушаване правилата за здравословни и безопасни условия на труд се носи отговорност.

Чл.66 Директорът има право да налага дисциплинарно наказание при нарушаване правилата за здравословни и безопасни условия на труд.

Чл.67 Учителите, работата на които е свързана с използването на машини, съоръжения и други задължително се инструктират, обучават и полагат изпит по правилата за здравословни и безопасни условия на труд.

Чл.68 Учителите разработват правила за здравословни и безопасни условия на труд по учебните предмети, по които преподават.

Чл.69 Спортните уреди във физкултурния салон задължително да са обезопасени при използването им.

Чл.70 Забранява се влизането във физкултурния салон без присъствието на учител, катеренето или висенето по баскетболните табла или рингове. Спортните уреди да се използват само когато учителя е разрешил работа с тях.

Чл.71 В часовете по физическо възпитание и спорт учениците са длъжни да бъдат в спортен екип и спортни обувки. Не се разрешава носенето на обици, накити, часовници, които могат да бъдат опасни както за ученика така и за околните при изпълнение на физическите упражнения.

Чл.72 Учителят по физическо възпитание и спорт трябва да осигурява добро предварително разгриване с цел въвеждане на организма за предстоящата работа и предотвратяване опасността от травми.

Чл.73 В началото на всяка учебна година класните ръководители запознават учениците и родителите с настоящия правилник.

Чл.74 Задължително е разработването на план за работа при зимни условия.

Чл.75 При извършване на ремонтни дейности директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване.

Чл.76 При станала злополука задължително се информират медицинското лице, ръководството, родителите на ученика или близките на работника или служителя.

Чл.77 Дежурните учители за деня извършват превантивен контрол по спазване правилата за безопасност. При нарушаването от учениците информират кл.ръководител и ръководството.

Чл.78 Не се възлагат заваръчни работи на лица, които не притежават документ за правоспособност.

Чл.79 Работилницата по заваряване трябва да е разположена в подходящо помещение, като работните места са оградени с не пропускащи светлина и пожароизолиращи материали.

Чл.80 Всички заварки да се извършват под непосредствено наблюдение и контрол на учителя.

Чл.81 Забранено е да се извършват електрозаварки на открито по време на дъжд и гръмотевици.

Чл.82 Корпусите на машините, съоръженията трябва да бъдат заземени или занулени в зависимост от системата на електрозахранване.

Чл.83 Всички проводници да бъдат изолирани и сеченията им да отговарят на допустимия минимум.

Чл.84 Забранено е на учителите да възлагат несвойствени работи на учениците.

Чл.85 Забранено е на лица под 18 години да работят с вибрационни инструменти.

Чл.86 Преди започване на работа учениците трябва щателно да огледат състоянието на работното си място и при констатирани нередности да информират

учителя.

Чл.87 Лицата, които обслужват електрически уредби и съоръжения и ръководят работи с тях, трябва да имат необходимата техническа правоспособност.

Чл.88 Водогрейните котли се обслужват от лица с необходимата правоспособност.

РАЗДЕЛ I

Изисквания към машини, съоръжения и работни места за безопасна работа

Чл.89 Да се извършва от помощния персонал навременно и редовно почистване на физкултурния салон и съблекалните.

Чл.90 Във физкултурния салон се влиза организирано и с чисто и подходящо спортно облекло.

Чл.91 Кабинетите по химия и електротехника трябва да имат в непосредствено съседство хранилище.

Чл.92 Обезопасени машини и съоръжения са тези, които са механично обезопасени, електрообезопасени, пожаро и взривообезопасени и тези, при които е осигурена защита срещу опасностите като:

- въздействие на ниска или висока повърхностна температура;
- отделяне на вредни вещества и влага във въздуха на работната зона;
- нарушаване на микроклимата
- въздействие на шум, вибрации и други.

Чл.93 Подът около машините да бъде равен, не хлъзгав и почистен.

Чл.94 Детайлите които ще се обработват да се поставят и закрепват безопасно и здраво.

Чл.95 На машините да се извършват само онези операции, за които има указания на учителя по практика.

Механично обезопасяване

Чл.96 Машините, съоръженията и работните места в работилниците, лабораториите и кабинетите трябва да бъдат напълно обезопасени, съгласно изискванията на действащите правилници и нормативни документи за съответните дейности и видове работа.

Чл.97 За всяка машина трябва да има окачена на видно място инструкция за работа.

Чл.98 Механичното обезопасяване на машините и съоръженията се осигурява чрез следните технически средства:

- предпазни и ограничителни средства;
- сигнализация за опасност;
- устройства за безопасност.

Чл.99 Забранена е употребата на чукове с несигурна закрепени дръжки.

Чл.100 Преди започване на учебната практика учителя внимателно да проверява състоянието на машините и съоръженията, пусковите и спиращите механизми, състоянието на режещите и други инструменти, наличието и закрепването на предпазни екрани и капаци, електрообезопасяването и други.

Чл.101 Движещите и въртящи се части на машините и съоръженията трябва да бъдат подходящо обезопасени с предпазни екрани.

Чл.102 Предпазните екрани да бъдат добре закрепени за корпуса на машината

Чл.103 Наличието и състоянието на защитните средства намиращи се в експлоатация да се проверява от учителите на всеки три месеца.

Чл.104 Не се допуска свалянето на защитните средства по време на работа на машините.

Чл.105 Учениците могат да работят само на пълно обезопасени машини и предпазни средства за защита, а работата им да се извършва с повишено внимание под постоянното наблюдение на учителя.

Електрообзавеждане и електробезопасност

Чл.106 Електрически уреди, съоръжения, инсталации и съставящите ги елементи по устройство и изпълнение да отговарят на БДС, както и да са съобразени със специфичните условия за експлоатация и изисквания за поддържане и ремонт.

Чл.107 Да се спазват изискванията за безопасна работа при експлоатация и поддържане на електрическите уредби, електрическите съоръжения, електрическите инсталации, електрическите проводни и други.

Чл.108 Да се осигурят електрическите уредби, машини, съоръжения, инсталации срещу опасността да предизвикат пожар чрез изпълнение на ел.частта им в съответствие с изискванията за пожаро- и взривоопасна зона, където се използват.

Чл.109 Състоянието на изолацията и сигурността на електрообезопасяването да се проверяват най-малко два пъти в годината.

Чл.110 Включването и изключването на напрежението за електроконсуматарите в работилниците и лабораториите се извършва само от учителя от централното табло при строго съблюдаване на мерките за безопасност.

Чл.111 Подвижните и носими машини и приспособления да се пренасят само след изключването им от електрическата мрежа и напълно спрян двигател. Да се пускат в движение само когато са здраво захванати.

Чл.112 Забранява се полагането на електрически кабел на места където е възможно увреждането му.

Чл.113 Кабели и проводници, които не се използват задължително да се демонтират, а не само да се изолират.

Чл.114 Учителите по практика задължително разработват инструкции за безопасна работа с ел.машините и съоръженията. Обслужването и поддържането на електрическите уредби, съоръжения, инсталации и други да се извършва само от лица, притежаващи изискваната квалификационна група.

РАЗДЕЛ II

Хигиенни и здравословни изисквания на работните места и за учебно-производствената дейност на учениците

Чл.115 Работните места и видовете дейности на учениците да са съобразени с нормативните изисквания.

Чл.116 Забранява се увеличаване продължителността на учебния час и намаляване на почивките по време на практика.

Учебно-производствена среда и учебно-производствен процес

Чл.117 Учебните работилници и лаборатории да са в помещения с благоприятни условия за работа, осигуряващи минимално напрежение на нервната система на ученика, намаляващи умората, а от там и опасността от злополуки.

Чл.118 Задължително да се ползват дървени скари при циментов под, върху които стоят учениците по време на работа.

Микроклимат, температура, влажност и скорост на въздуха. Отопление и вентилация

Чл.119 Хигиенните изисквания към микроклиматичните параметри да отговарят на БДС.

Чл.120 Да се спазват оптималните норми на работните места за температура и скорост на въздуха в зависимост от категорията работа и периода на годината.

Естествено и изкуствено осветление

Чл.121 Всички помещения, независимо от времето на пребиваване в тях, трябва да бъдат осигурени с естествено осветление. Изкуственото осветление трябва да отговаря на изискванията съобразно БДС

Чл.122 Естественото осветление трябва да бъде странично и да осигурява хигиенните изисквания съобразно БДС.

Шум и вибрации

Чл.123 Да се спазват допустимите стойности на нивата на шума.

Чл.124 Да се спазва необходимата продължителност на пребиваване на учениците по време на учебна/ 50min/ и производствена /60min/ практика в помещенията.

Чл.125 Да се полагат всички усилия и технически решения за премахване или обезшумяване на източниците на шум.

Чл.126 Да се осигурят допустими стойности на вибрациите на работните места съобразно БДС.

Санитарно-битово осигуряване

Чл.127 Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места.

Чл.128 Да се поддържат в добър вид умивалници, помещенията за почивка, тоалетните и др.

Чл.129 Да се спазва от всички – педагогически, непедagogически персонал и ученици, въведеният режим за труд и почивка.

Чл.130 Кабинетът на медицинския специалист да бъде обзаведен и оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.

Водоснабдяване и канализация

Чл.131 Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенни-санитарни и питейно-битови нужди.

Чл.132 Да се поддържат в изправност водопроводната инсталация и канализационната система в училището.

РАЗДЕЛ III

Противопожарна охрана

Създаване на условия за недопускане на пожари

Чл.133 Да се изготви противопожарна Наредба, която да се утвърди от директора на учебното заведение.

Чл.134 Противопожарната Наредба да се спазва от всички задължително.

Чл.135 Да се извършва постоянен контрол по спазване на противопожарната Наредба от назначеното длъжностно лице и училищното ръководство.

Чл.136 Да се извършва постоянен контрол по ползването на електронагревателните и отоплителни уреди. При спиране на електрическия ток да се ползват само електрически фенерчета или газови лампи.

Чл.137 Отоплителните уреди да бъдат монтирани правилно и безопасно.

Чл.138 Леснозапалимите течности да се съхраняват в метални шкафове.

Чл.139 В коридорите и по стълбищата да не се съхраняват маси, чинове или друг инвентар.

Чл.140 Изходите за евакуация да се поддържат годни за използване.

Чл.141 Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в изправност и годност за ползване.

Чл.142 Да се спазват най-строго изискванията за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други огневи дейности.

Чл.143 Да се изготви план за евакуация на учениците при пожар, същият да бъде поставен на видно място в училищната сграда на всеки етаж и да се проиграва веднъж на учебен срок през учебната година.

Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия-тържества, вечери и други.

Чл.144 Помещенията за масово събиране на хора в учебното заведение са физкултурен салон, учителска стая и други.

Чл.145 Не се допуска употребата на синтетични материали за облицовка на стени и тавани.

Чл.146 За провеждане на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени всички необходими средства за пожарогасене.

Чл.147 През време на масовото мероприятие при учениците трябва да присъства представител на училищното ръководство, който да следи и отговаря за спазване на всички правила по противопожарната охрана.

Чл.148 При провеждане на масовото мероприятие е забранено:

- осъществяване на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които могат да причинят пожар;
- да се гаси напълно светлината в помещението;
- разполагане на маси, столове и други предмети в помещението по начин, който ще затрудни бързото му напускане от присъстващите.

Чл.149 Украсата с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен електротехник, който да спазва всички изисквания за електро- и пожаробезопасност.

РАЗДЕЛ IV

Работно облекло и предпазни средства

Чл.150 Предпазните средства и работното облекло се осигуряват съгласно реда и изискванията, определени в нормативните актове и се ползват само по предназначението им в работното време.

Чл.151 Изготвя се и се утвърждава списък на работните места и видовете работа, за които са необходими предпазни средства и работно облекло, като се определя видът, срокът на износването и условията на ползването им.

Чл.152 Разходите по доставката и поддържането на работното облекло и предпазните средства са за сметка на работодателя и от бюджета на учебното заведение.

Чл.153 До началото на всяка учебна година комисия, назначена със заповед на директора, проверява наличието, състоянието и годността на личните предпазни средства.

Чл.154 Да се поставят, където е необходимо, предупредителни знаци и надписи.

РАЗДЕЛ V

Правила и изисквания за безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории със съоръжения и други работни места и дейности

Чл.155 Директора на училището утвърждава разработените правила за безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории, съоръжения и други.

Безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории – общи изисквания.

Чл.156 К а б и н е т п о х и м и я :

- Учениците да бъдат запознати с несъвместимостта на химическите вещества.
- На шкафове, в които се съхраняват отровни, samozапалващи се, взривни, радиоактивни и други вещества, да се поставят знаци по БДС за опасност.
- Отровните вещества да се съхраняват в добре затворени съдове и специални шкафове, които се заключват с надписи и знаци “отрова”. Леснолетливите течности да се съхраняват на хладно и тъмно място.
- Забранено е оставянето на химически вещества без етикет.
- Да се спазват от учителя нормативите за допустимото количество опасни и отровни за здравето вещества.

Чл.157 Ф и з к у л т у р е н с а л о н :

- Уредите да бъдат здрави и неподвижно закрепени.

- Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.
- Баскетболните табла, волейболната мрежа и други да бъдат закрепени здраво.

Извънучилищна дейност

Чл.158 При организиране на извънучилищни мероприятия ръководителят на групата да изготви и представи на директора план за провеждане на мероприятиято.

Чл.159 Извънучилищно мероприятие се провежда след издадена от директора писмена заповед и проведени инструктажи с учениците.

Чл.160 Директорът определя и запознава придружителите на групата с конкретните им задължения за осигуряване на безопасното провеждане на извънучилищното мероприятие.

Дейност в случай на пожар, авария или природно бедствие

Чл.161 Да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено.

Чл.162 При усещане на първите признаци на земетресение да не се напуска сградата самостоятелно от ученици или учители.

Чл.163 Да се заемат местата до вътрешните стени или коридорите, които са сравнително по-устойчиви на въздействието.

Чл.164 След преминаване на първия трус незабавно да се изключат отоплителните и нагревателните уреди в класните стаи, канцелариите, коридорите, работилниците, кабинетите, лабораториите и други.

Члр.165 След преминаване на първия трус под ръководството на учителите, организирано, при спазване на плана за евакуация да се напуснат класните стаи.

Чл.166 След напускане на сградата да не се застава на разстояние по-малко от височината ѝ.

Чл.167 Задължително е спазването от всички – трудов колектив и ученици на противопожарната наредба, утвърдена от директора.

Чл.168 При възникване на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на противопожарната охрана на **тел.112**, като се посочи и адресът на училището.

Чл.169 Да се започне незабавно гасене на пожара с наличните противопожарни съоръжения.

Чл.170 Организирано и без паника да се евакуират учениците, при спазване на плана за евакуация и конкретната пожарна обстановка.

Чл.171 Задимен участък да се преминава с поставена на дихателните органи мокра кърпа.

Чл.172 Директорът на училището и учителите напускат последни училищната сграда, след извеждане на всички ученици.

Чл.173 При разрастване на пожара да се вземат мерки за спасяване на ценно имущество и документация.

Чл.174 При пристигане на противопожарните коли да се информират служителите на РУПБС за следното:

- има ли ученици, неизведени от класните стаи и къде, кои помещения са обхванати от огъня и къде се разпространява;
- местата за съхраняване на леснозапалими течности, документация, ценно имущество и други.

ГЛАВА ТРЕТА

Инструктажи и обучения по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана

Чл.175 Директорът на училището задължително с писмена заповед създава организация за цялостното провеждане на видовете инструктажи, техният обхват, продължителност, тематика и програми, както и длъжностните лица, които ще ги провеждат.

Чл.176 Инструктажите се провеждат от длъжностни лица с техническо или друго подходящо образование и съответен опит през време на работа.

Чл.177 Инструктажи за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд се провеждат от учители и от оторизирани лица, както и когато ученици, педагогически и непедagogически персонал или лица от други организации извършват самостоятелно или съвместно следните дейности:

- ремонт, монтаж и демонтаж на апарати и съоръжения;
- ремонт на различни видове инсталации – електрически, отоплителни,
- вентилационни, водопроводни и канализационни;
- строително-монтажни дейности на училищната сграда или двора на училището
- товаро-разтоварни дейности.

Чл.178 Директорът на училището ежегодно организира форми за повишаване на знанията по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана на длъжностните лица, които ръководят и управляват трудови и учебни процеси и на тези, определени да провеждат инструктажи.

Чл.179 С всички работници, служители и ученици да се проведат инструктажи за безопасни условия на възпитание, обучение и труд безопасните методи на работа.

Чл.180 Работниците и служителите, работата, на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на технически съоръжения, задължително да се

инструктират, обучат и положат изпит по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Чл.181 Директорът на училището да организира провеждането на периодично обучение и инструктаж по правилата за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Чл.182 Задължително е документирането на проведените видове инструктажи.

Чл.183 Не се допускат на работа лица, които не са инструктирани.

Чл.184 Контролът по спазването на изискванията за организацията, реда и условията за провеждане и документиране на видовете инструктажи се осъществява от училищният директор.

Чл.185 Въвеждането, воденето, съхранението и контролът по документацията за дейностите, осигуряващи здравословни и безопасни условия на обучение и труд се изпълнява от директора на училището или от упълномощено длъжностно лице.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Трудови злополуки

Чл.186 За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.

Чл.187 Регистрират се всички трудови злополуки, които са станали с работници или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни.

Чл.188 За всяка трудова злополука самият пострадад или най-близкият свидетел на злополуката незабавно уведомява училищния директор.

Чл.189 Трудовата злополука се установява от директора на учебното заведение с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката, а професионалното заболяване – в тридневен срок от неговото констатиране от съответните здравни органи.

Чл.190 Директорът на учебното заведение организира регистрирането, отчитането и анализирането на трудовите злополуки и професионални заболявания по установения в Република България ред.

Чл.191 Училищният директор незабавно уведомява РИО, регионалните инспекции по труда, органите на МВР, прокуратурата и Гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии.

Чл.192 Мерки за предотвратяване на трудовите злополуки и на общите и професионални заболявания се вземат от училищния директор.

ГЛАВА ПЕТА

Долекарска помощ

Чл.193 Да се ползват правилата, предназначени за обучение на работниците и служителите за оказване на първа долекарска помощ при увреждане здравето на хора при трудовата им дейност, утвърдени от министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалните грижи.

Чл.194 Спазването на Правилата за оказване на първа долекарска помощ утвърдени на основание чл. 276 ал. 1 и ал. 2 от КТ и влезли в сила от 01.01.95г. е задължително.

Чл.195 При изпадане на ученици в гърч да се запази спокойствие, да се постави далеч от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи, да се постави тялото в странично положение и да се повика веднага медицинското лице, обслужващо училището. Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване /пръскане с вода и изкуствено дишане, които влошават състоянието на детето/, да се изнесе на свеж въздух пострадалият и да не се дават течности и вода през устата.

Чл.196 При настъпване на алергичен шок на мястото на инфектиране да се постави турникет.

Чл.197 Медицинското лице в училището обучава групи от класовете за оказване на първа долекарска помощ при токов удар, изгаряне, порезни рани и счупване на крайници.

Чл.198 При колапс да се напляска лицето и да се напръска с вода, да се дадат тонизиращи напитки или вода.

Чл.199 При травматизъм да се направи компресна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо. При внезапно падане пострадалият се оставя на мястото на произшествието до идването на медицинския специалист, като се отстраняват наблюдателите и се оставят само двама преки свидетели на произшествието.

Чл.200 При повръщане да не се дават вода или течности през устата.

Чл.201 При удар от електрически ток да се освободи пострадалият от проводника при сигурни предпазни мерки – с дървен предмет. Пострадалият да се постави на пода с обърнати настрани глава без възглавница и да се започне външен сърдечен масаж, след което вдишване уста в уста или уста в нос.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Термини и определения по охрана на труда

Постоянно работно място - работното място, където се намират работещите през по-голямата част от работното време.

Категория работа - работа според енергоразхода на организма.

Оптимална норма за вредност - най-благоприятната, най-подходящата стойност.

Допустима норма за вредност - стойност, до която не се предизвиква заболяване или отклонение в здравното състояние на работещите в хода на трудовата им дейност.

Вредни вещества - вещества, които постъпили в организма макар и в минимални количества, могат да доведат до различни по степен функционални разстройства или увреждания на тъкани или органи.

Пределно допустими концентрации - на дадено вредно вещество във въздуха на работната среда е най-високата допустима концентрация, която не предизвиква заболявания или отклонения в здравното състояние.

Охрана на труда - система от нормативни актове и съответстващите им социално-икономически, организационни, технически и хигиенни мероприятия и средства, които осигуряват безопасността, запазването на здравето и работоспособността в процеса на труда.

Условия на труд - съвкупност от фактори на производствената среда, оказващи влияние на здравето и работоспособността на човека.

Безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд - обхваща както материални, така и нематериални условия, които предотвратяват и отстраняват вредното въздействие в работната среда при реализиране на трудовата дейност:

- материалните условия на възпитание, обучение и труд са безопасни, когато позволяват учебният и трудовият процес да се осъществи така, че да бъде опазен физически човекът от вредното външно въздействие върху него, а здравословни, ако позволяват нормално функциониране на човешкия организъм при пребиваване в работна среда;
- нематериалните условия, към тях се отнасят инструктажът, обучението, дисциплината, квалификацията, правоспособност, умения, опит, възможност и други.

Безопасност на труда - състояние на условията на труд, при които е изключено въздействието на опасни и вредни производствени фактори върху работещите.

Техника на безопасност - система от организационни и технически мероприятия и средства, които предотвратяват въздействието на опасни производствени фактори върху работещите.

Изисквания за безопасност на труда - изисквания, определени в нормативните актове, нормативно-техническата документация, правила или инструкции, изпълнението на които осигурява безопасността на работещите.

Професионално заболяване - заболяване, причинено от въздействието на вредни условия на труд.

Работодател - по смисъла на този правилник е директорът на учебното заведение.

Длъжностно лице - е работник или служител, на когото е възложено да упражнява ръководство на трудовия процес /учебно-възпитателния/ в учебното заведение.

Електрическа уредба - съвкупност от технологично комплектовани и монтирани електрически машини, съоръжения и апарати или част от тях за производство, преобразуване, предаване, разпределение и консумиране на електрическа енергия.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Права, задължения и отговорности за осигуряване и спазване на безопасните условия на възпитание, обучение и труд на:

Приложение 1

Директор

1. Разработва Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение и труд, който се утвърждава не по-късно от началото на учебната година и се представя в РИО при заверката на Образец №1;
2. Организира запознаването на учениците, персонала и родителите с Правилника в началото на всяка учебна година и го актуализира при промяна на нормативната уредба, структурата на работните и учебни места, при нови учебни дейности, нови технологии, нови методики;
3. Разработва и утвърждава не по-късно от началото на учебната година „План за предотвратяване и ликвидиране на аварии, бедствия и катастрофи”/частта по пожарна безопасност се съгласува с териториален орган на МВР/. Директорът запознава всички длъжностни лица и ученици с плана срещу подпис /ПМС №18-23.01.1998г.,ДВ, бр.13/98г./.
4. Осигурява пожарната безопасност чрез спазване на действащите норми, правилници, наредби, предписания. Един път през учебната година осигурява провеждане на тренировки за действия при евакуация /пожар, аварии, бедствия, терористични актове/;
5. Организира учредяването и осигурява обучение на комитет по условия на труд в училището – /Издава Заповед за поименно определяне на представителите на ГУТ, подлежащи на обучение/.
6. Утвърждава и изпълнява програма за оценка на риска, като прилага методика за оценка на риска, според утвърденото за системата на средното образование „Помагало за оценка на риска, 2002 г.” /Издава Заповед за утвърждаване и изпълняване Програмата за оценка на риска/.
7. Осигуряват обслужване на своите работници и служители от служби по трудова медицина /Сключва договор между работодателя и съответната СТМ/.

8. Утвърждава програма за предприетите мерки, определени срокове и отговорни лица за предотвратяване, намаляване и ограничаване на риска, както и начина на контрол за изпълнение на тези мерки, не по-късно от началото на учебната година /Заповед за утвърждаване на програма за предприетите мерки със съответните срокове и отговорни лица/.

9. Осигурява задължителни периодични медицински прегледи на работещите и контрол на личната хигиена на учащите се /Заповед за преминаване на периодични медицински прегледи съгласно чл. 25, ал. 1 от ЗЗБУТ, чл. 287, ал.1 от КТ и чл. 8 от Наредба № 3/28.02.1987 год. на МНЗ за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците и служителите/.

10. Осигурява подходящо обучение по ЗБУТ, в съответствие със спецификата на всяко работно място и професия, контролира началните и периодични инструктажи по безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност на персонала и учещите се.

11. Задължително установява, разследва, регистрира и отчита всяка станала трудова злополука и известните му случаи на професионални заболявания по ред и начин, определен с отделен нормативен акт. При разследването задължително кани представители на работниците и служителите от ГУТ и на синдикалните организации. Поддържа регистър на трудовите злополуки.

12. Разработва и утвърждава списък на работните места и видовете работи, за които на персонала и учениците се осигуряват лични предпазни средства и специални работни облекла, като определя вида, сроковете за износване и условията за използването им /Заповед за утвърждаване на списъка и конкретния списък с имената на лицата и вида на ЛПС и СРО, сроковете за износването и условията за използването им/.

13. Осигурява безопасна техническа експлоатация, поддръжка, ремонт, периодични прегледи, изпитвания на енергийните съоръжения.

14. Проучва, планира необходимостта и своевременно заявява необходимите средства за изпълнение на дейностите, осигуряващи ЗБУТ пред финансовите органи.

15. Осигурява здравословни и безопасни условия на труд както на работещите, така и на всички останали лица, които по друг повод се намират във или в близост до работните помещения, площадки или места.

16. Носи отговорност за изпълнението на задълженията си за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, независимо дали тази дейност се осъществява от негов орган или е възложена на други компетентни служби или лица.

17. При осъществяване на дейността си работодателят е длъжен да се съобразява с изискванията на Закон за здравословни и безопасни условия на труд и поднормативните актове и документи към него.

18. В качеството си на работодател има пълно право да изисква отговорност от лицата, които нарушават изискванията или не изпълняват задълженията си по здравословни и безопасни условия на труд, като предприема административни мерки

съгласно КТ.

19. Осъществява взаимодействие и координация с органите на МНСП, МЗ, МВР, МОМН, отраслови министерства и ведомства и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасните и здравословни условия на възпитание, обучение и труд.

20. Незабавно уведомява РИО – Плевен, ТП на НОИ и Областната инспекция по труда в случаите на тежки или със смъртен изход злополуки и на тежки аварии.

21. Задължително информира РИО – Плевен и министъра на образованието и науката при настъпило ПТП с ученик, в срок от 24 часа – при смъртен случай и в срок до 3 дни – при нараняване.

22. Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд в повереното му просветно звено.

23. Планира и провежда постоянна политика по здравословни и безопасни условия на труд /Система за управление на здравето и безопасността при работа – СУЗБР/, която да е в съответствие с целите на приетата в тази област политика в Република България и с изискванията на Европейския съюз.

24. Ежегодно докладва на педагогическия съвет състоянието по ЗБУВОТ, причините, довели до трудови злополуки и предприетите мерки за отстраняване на нередностите.

25. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него.

Приложение 2

Помощник-директор по учебно - производствената дейност

1. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

2. Осъществява от името на директора координация и контрол в работата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд за щатния персонал и учениците.

3. Провежда началният и периодичните инструктажи с учители, служители и обслужващ персонал.

4. Регистрира инструктажите в Книги за инструктаж.

5. Издава служебни бележки на новоназначените учители и служители и ги предоставя на завеждащият служба „Личен състав” за съхранение в личните дела.

6. Разработва Програми за провеждане на начален инструктаж.

7. Организира и участва в разработването на инструкциите за безопасна работа в помещенията.
8. Представител е на Групата по условия на труд в просветното звено и като такъв спазва разпоредбите на ЗЗБУТ.
9. Участва заедно с медицинското лице, под ръководството на директора, в извършването на периодичния контрол на санитарно-хигиенното състояние във всички помещения.
10. Участва в разследването на трудовите злополуки
11. Периодично информира директора за състоянието на условията в учебното заведение и за хода на изпълнение на поставените задачи, заповеди и предписания.
12. Дава предложение за подобряване условията на труд.
13. Следи за изправността и наличността на ПП съоръжение.
14. Следи за състоянието на проходите за евакуация.
15. Ежегодно посещава курсове за опресняване на знанията си по ЗБУВОТ.
16. Съхранява възложената му със заповед от директора документация по ЗБУВОТ и периодично актуализира същата при необходимост.
17. Проучват офертите на Службите по трудова медицина и участват при оценката на риска на просветното звено.
18. Задължително организира и участва при разработването на вътрешните правила за осигуряване на безопасните и здравословни условия на труд – Правилник по ЗБУВОТ, планове, инструкции, като за целта проучва нормативната уредба и предлага на директора тези документи, имащи отношение към дейността.
19. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него.
20. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
21. Да спазва указанията по охрана на труда.
22. Да спазва изцяло функциите и задачите на органите по безопасност и здраве, определени в Раздел II на Наредба № 3 /27.07.1998г. на МТСП за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организация и изпълнение на дейностите, свързани със защитата и профилактиката на професионалните рискове.

Приложение 3

Учител при обучение в кабинет

1. Носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебните занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от училището.
2. Следи за здравното състояние на учениците и контролира спазването на здравно- хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.
3. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за експлоатация и охрана на труда при работа с материали и съоръжения в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота на учениците.
4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
5. Да проявява възискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за БР. Постоянно да наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата да взема съответни мерки.
6. Да запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията.
7. Да следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.
8. Да създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.
9. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.
10. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на училището.
11. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него.
12. Да проветрява помещенията през междучасията.
13. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
14. Да спазва указанията по охрана на труда.

Приложение 4

Учител по време на учебна, лабораторна и производствена практика

1. Преди започване на всяко лабораторно и практическо упражнение учителят да проведе необходимия инструктаж по БХТ и по ППО с учениците и да го регистрира в книгата за инструктажа, като попълва пълно и точно всички графи.
2. Да постави на видно и достъпно за четене място инструкция за безопасна работа.
3. Да проверява изправността на уредите, инструментите, материалите, с които ще се провеждат опити.
4. Да обучи учениците в правилно и безопасно боравене с приборите, инструментите, материалите.
5. През време на работа да наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и състоянието на ползваните уреди и материали.
6. Отговаря за безопасното протичане на лабораторните и практически занятия.
7. Строго да спазва нормативните документи за допустимото количество материали и условията, които могат да се съхраняват в кабинета.
8. Да не допуска оставане на ученици в лабораторията или работилницата без присъствието на учител.
9. В случай на злополука да вземе спешни мерки за оказване на първа помощ и да уведоми директора на гимназията.
10. Да познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
11. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него.
12. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
13. Да спазва указанията по охрана на труда.
14. Да проветрява помещенията през междучасията.

Приложение 5

Учител, преподаващ информатика и информационни технологии

1. Инструктира учениците за техниката на безопасност при работа с компютърната техника.

2. Диагностицира и предприема действия за отстраняване на възникналите технически проблеми с компютрите, комуникационните устройства, както за инсталиране и обновяване на програмното осигуряване.
3. Отговаря за правилното съхранение и наличността на оборудването в компютърната зала.
4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
5. Да постави на видно място инструкция за безопасна работа с компютрите.
6. Преди започване на работа да провери внимателно състоянието на техниката в компютърната зала и постоянно да съблюдава мерките за сигурност.
7. Да проявява изискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за БР. Постоянно да наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата да взема съответни мерки.
8. Да запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията.
9. Да следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.
10. Да създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.
11. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.
12. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на училището.
13. Да не допуска оставане на ученици в компютърната зала без присъствие на учител.
14. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него.
15. Да проветрява залата през междучасията.
16. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
17. Да спазва указанията по охрана на труда.

Приложение 6

Учител по физическо възпитание и спорт

1. Ежедневно, преди започване на занятия по физкултура да извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват.
2. Да не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от злополука.
3. Да оказва помощ при изпълнението на трудни и опасни елементи от упражненията.
4. При хвърляне на уреди да съблюдава да няма хора на мястото около попаденията.
5. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не изисква изпълнение на трудни елементи.
6. Да осигурява местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилката, разположението на уредите и др.
7. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него.
8. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
9. Да спазва указанията по охрана на труда.
10. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на просветното звено.
11. Да поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност при сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха.
12. Да полага грижи за поддържане на уредите в изправно състояние.
13. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.
14. Да проветрява салона през междучасията.

Приложение 7

Учениците по време на лабораторна, учебна и производствена практика

1. Да изслушват внимателно инструктажа на учителя за правилно и безопасно

провеждане на практиката.

2. Да удостоверят с подпис в тетрадката за инструктаж своята информираност относно правилата за безопасна работа.

3. Да ползват задължително необходимото работно облекло, ЛПС и други материали, апарати, уреди, обезпечавачи безопасна работа.

4. При провеждане на практически занимания да изпълняват изискванията за безопасност.

5. Преди напускане на лабораторията или работилницата да предават на учителя всички получени материали, уреди, инструменти и да подреждат и почистват работното си място.

6. При злополука да уведомят учителя и да окажат помощ на пострадалия.

7. НА УЧЕНИЦИТЕ СЕ ЗАБРАНЯВА самоволно да извършват дейности, които не са свързани с възложените задачи.

8. НА УЧЕНИЦИТЕ СЕ ЗАБРАНЯВА да извършват ремонти по уредите, инсталациите и съоръженията.

Приложение 8

Счетоводител

1. Използва правилно работното оборудване.

2. Информира незабавно директора или председателя на Групата по условия на труд за всяка възникнала обстановка при работа, която може да представлява опасност за здравето и за всички неизправности по оборудването

3. Съдейства на директора и на председателя на групата по условия на труд при изпълнението на мероприятията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и на предписанията, дадени от контролните органи.

4. Почиства редовно работното си място и работното оборудване в съответствие с хигиенните и технологични изисквания

5. Ако временно отстрани средство за защита или сигнализация при извършване на ремонт, монтаж, профилактика и др., е длъжен да го възстанови незабавно или да предприеме други защитни мерки със същата ефективност.

6. Да поддържа и повишава знанията и квалификацията си по безопасни условия на труд.

7. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

8. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.
9. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.
10. Да спазва указанията по охрана на труда.
11. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на просветното звено.

Приложение 9

ЗАС

1. Организира работата за изпълнение и спазване на предварителната и последваща дейност по приложението на трудовото законодателство, в частта си „трудова правоотношения“.
2. Извършва подбор и оценка на лицата кандидатстващи за работа, за това дали отговарят на нормативните изисквания за заемане на длъжността.
3. Организира своевременно приемането и изготвянето на необходимите документи свързани с възникването, протичането и прекратяването на трудовите правоотношения в съответствие с трудовото законодателство.
4. Изготвя „лично досие“ и поддържа в него необходимите документи за всеки работник /ГД, длъжностна характеристика, заповеди, данни за образование, квалификация и правоспособност, данни за самоличност, документи за медицинско освидетелстване, служебна бележка за проведен начален инструктаж и др./.
5. Връчва на работника или служителя екземпляр от длъжностната характеристика.
6. Обезпечава издаването на справки за настоящата и минала трудова дейност на работещите.
7. Осигурява издаването и редовно попълва трудовите книжки.
8. Подготвя документите, необходими за отпускане на пенсия.
9. Осигурява връзка с бюро по труда, НОИ и ТАП.
10. Води отчет за ползването на отпуските.
11. Регистрира декларациите за трудови злополуки при отсъствие на лицето натоварено за това.
12. Изисква представянето на екземпляр от протокола за проведен изпит за придобиване на квалификационна група по електробезопасност за лицата определени със заповед на директора и осигурява съхраняването му.

13. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в просветното звено, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

14. Да не пуши и да не употребява алкохол в учебното заведение или в района около него и в присъствието на ученици.

15. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

16. Да спазва указанията по охрана на труда.

17. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на просветното звено.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Правилникът за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училище се издава на основание на чл. 5 ал. 1 от Инструкция № 5 от 05.07.96г. на МОН.

§2. Настоящият правилник влиза в сила от началото на учебната 2017/2018 година с решение на педагогическия съвет.

§3. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училище е задължително спазването на настоящия правилник, както и на Наредба № 7 от 23.09.1999г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при изпълнение на работното оборудване.

§4. Директорът на училището запознава персонала, а класните ръководители запознават учениците и родителите им с настоящия правилник и направените изменения и допълнения.

§5. Контролът по спазването на правилника се осъществява от директора на учебното заведение.

§6. Настоящият правилник е приет на заседание на ПС, протоколирано с протокол № 25 / 14. 09.2017 г.